

5.

TÖRÖKSZENTMIKLÓS VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

ELŐTERJESZTÉS

A Képviselő-testület 2018. december 20. napján tartandó **rendes nyilvános** ülésére

Előterjesztő megnevezése:	Markót Imre polgármester
Iktatószám:	TM/226-232/2018.
Tárgy:	Hulladékgazdálkodási koncepció és feladatterv az illegális hulladékképződés visszaszorítására
Előterjesztés jellege:	<u>Határozat-tervezet</u>, <u>Tájékoztató</u>, Beszámoló
Döntéshozatal:	egyszerű többség
Melléklet:	1 db <u>tájékoztató</u>
Készítette:	Barna Tünde környezetvédelmi ügyintéző
Véleményezésre megküldve:	a Képviselő-testület Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottsága és Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottsága részére
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	2018. december 11.

Tisztelt Képviselő-testület!

A város közigazgatási területén évek óta problémát jelent az illegális hulladéklerakók megjelenése. A lakosság egy része a szabályozott elhelyezés helyett a hulladékot, az építési törmeléket, lomot a város elhagyott területein, vagy a városszéli utak mentén rakja le. Általános tapasztalat, hogy a város közelében található belterületi utak melletti árkok gyakran szemétkerakó helyekké válnak.

Az illegális hulladék összegyűjtését időszakonként a tulajdonos – az önkormányzat – az eddigiekben megoldotta, de az utóbbi időben az illegálisan hulladéklerakás egyre nagyobb mértékben megjelent a városban.

Az illegálisan lerakott hulladék nemcsak környezeti károkat okoz, hanem a lakosság közérzetét, a mindennapok komfortérzetét is hátrányosan befolyásolja.

Kiemelten fontos az illegális lerakók felszámolása, azok létrejöttének megelőzése, illetve egy olyan kezdeményezés, összefogás, program, cél, jelzőrendszer kialakítása, amellyel hatékonyan hozzájárulhatunk csökkenésükhöz.

A hulladékgazdálkodási koncepció és feladatterv célja a közterületen található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolása, megszüntetése, a hulladékelhagyó magatartás jelenségének megváltoztatását, az ismétlődő lerakások megakadályozását célzó komplex program kidolgozása.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

Törökszentmiklós, 2018. december 11.

Markót Imre
polgármester

___/2018. (___) K. t. számú

H a t á r o z a t:

Hulladékgazdálkodási koncepció és feladatterv az illegális hulladékképződés visszaszorítására

1. Törökszentmiklós Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a határozat mellékletét képező hulladékgazdálkodási koncepciót megtárgyalta és elfogadta.
2. A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy a koncepció megvalósítása érdekében a 2019. január havi ülésre készítsen intézkedési tervet.

Határidő: 2019. január 20.

Felelős: Jegyző

Erről értesül:

1. Markót Imre polgármester
2. Dr. Libor Imre jegyző
3. Műszaki Osztály
4. Hatósági Osztály
5. Irattár

**HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KONCEPCIÓ ÉS
FELADATTERV
AZ ILLEGÁLIS HULLADÉKKÉPZŐDÉS
VISSZASZORÍTÁSÁRA**

2018

KÉSZÍTETTE: BARNA TÜNDE
KÖRNYEZETVÉDELMI ÜGYINTÉZŐ

2018.12.11.

TARTALOM

1. Környezetállapot helyzetértékelése	6
1.1 Települési környezet tisztaságának szabályozása	6
1.2 Illegális hulladék és a környezetszennyezés	6
1.3 Hulladékgazdálkodási koncepció és feladatterv	6
2. Törökszentmiklós és az illegális hulladékszennyezés	7
2.1 Neuralgikus pontok.....	7
2.2 „A szemét szemetet vonz” elv	9
2.3 Költségek, ráfordítások	9
3. Hulladékkal kapcsolatos problémák elvi megoldásai	10
4. Illegális hulladéklerakás visszaszorításának operatív lehetőségei.....	11
4.1 Hulladékgazdálkodással kapcsolatos törvények, jogszabályok, rendeletek, bírság.....	11
4.2 Hulladékkommandó” szervezet létrehozása	12
4.2.1 Rendőrség, polgárőrség és a közterület-felügyelők közös járőrszolgálat.....	12
4.2.2 Technikai feltételek, feladatterv	13
4.2.3 „Válj te is zöld helyszínelővé!” kampány	15
4.3 Térfigyelő rendszer.....	15
4.3.1 Térfigyelő kamerarendszer bővítése	16
4.4 Tiltó táblák	19
4.5 Kötelező közszolgáltatás igénybevételére kötelezés.....	21
4.5.1 Lakosság közszolgáltatás igénybevételére kötelezése.....	21
4.5.2 Gazdálkodó szervezetek szemétszállítási szerződésre való kötelezése	22
4.6 Szelektív hulladékgyűjtés	24
4.6.1 Szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése	24
4.6.2 Szelektív hulladékgyűjtő szigetek.....	24
4.6.3 Alumínium csomagolóanyagok visszaváltása	25
4.6.4 Hulladékudvar	26
4.7 Törökszentmiklósi Kommunális Szolgáltató Nonprofit KFT.	27
4.8 Köztéri hulladékgyűjtő edényzet	28
4.9 Konténeres hulladékgyűjtő pontok kialakításának kérdése	29
4.10 Zöldhulladék	29
4.10.1 Lebomló emblémás zsákok	29
4.10.2 Lakossági komposztálási program	30
4.10.3 Komposztáló telep kérdése	31
4.10.4 Város zöldfelületének rendben tartása.....	32
4.11 Építési-bontási hulladék	33
5. Szegregált területek	34
5.1 „Jobb közbiztonság” és „nagyobb köztisztaság” térfigyelő kamerákkal.....	35

5.2 Helybeli vezetők	35
5.3 Szemléletformálás kulturális programok segítségével	36
5.4 Tiszta udvar, rendes ház elismerő cím adományozása a szegregált városrészben	36
6. Lakosság szemléletformálása	37
7. Összefoglalás	39
7.1. Költségtervezés	39
Melléklet: Törvények, rendeletek:	41

1. KÖRNYEZETÁLLAPOT HELYZETÉRTÉKELÉSE

1.1 TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET TISZTASÁGÁNAK SZABÁLYOZÁSA

A város településtisztasági rendtartását, előírásait a közterület rendjéről, a zöldterület fenntartásáról és az állattartás szabályairól szóló 35/2004.(IX.17.) önkormányzati rendelet, a települési szilárd hulladékkal és szelektív hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló 10/ 2015. (V.01.) számú önkormányzati rendelet továbbá a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló 14/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény alapján hulladék bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválik, megválni szándékozik vagy megválni köteles.

A hulladékok kezelése, tárolása és az azzal kapcsolatos valamennyi művelet végrehajtása nagymértékben függ az adott régió fejlettségétől, a lakosság oktatási szintjétől, az egyes önkormányzatok és hivatali testületek elkötelezettségétől, a rendelkezésre álló pénzügyi forrásoktól és a kialakult infrastruktúrától. A fenti feltételek mellett jelenik meg a jogszabályi háttér, mely sok esetben magát a kényszerítő erőt jelképezi a hulladékgazdálkodás végrehajtására.

A fejlett országokban a hulladékgyűjtési területbe rengeteg tőke került befektetésre, melynek köszönhetően a helyzet jelentős mértékben javult.

1.2 ILLEGÁLIS HULLADÉK ÉS A KÖRNYEZETSZENNYEZÉS

Az illegális hulladéklerakók potenciális szennyező- és fertőzőforrások. A kórokozók, a mérgező- és szennyezőanyagok a talajvízbe szivároghatva veszélyeztethetik az élő és élettelen környezeti elemeket. A szél szintén messzire szállíthatja a könnyebb szemetet és a keletkező bűzt.

Az illegálisan lerakott hulladék nemcsak környezeti károkat okoz, hanem a lakosság közérzetét, a mindennapok komfortérzetét is hátrányosan befolyásolja.

1.3 HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KONCEPCIÓ ÉS FELADATTERV

A hulladékgazdálkodási koncepció és feladatterv célja a közterületen található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolása, megszüntetése, a hulladékelhagyó magatartás jelenségének megváltoztatását, az ismétlődő lerakások megakadályozását célzó komplex program kidolgozása.

A hulladékgazdálkodási sorban legfőbb prioritása a megelőzésnek van, továbbá annak, hogy minél kisebb mennyiségű, a környezetre minél alacsonyabb kockázatot jelentő hulladék keletkezzen vagy kerüljön szabályosan hulladéklerakóba. A regionális tervezés egy folyamat, mely során az alapadatok összegyűjtése, a jelenlegi helyzet értékelése, megfogalmazott célok és célkitűzések regionális szintű meghatározása, valamint a célok és célkitűzések megvalósítását szolgáló intézkedések, eszközök és cselekvési programok kidolgozása a feladat.

2. TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS AZ ILLEGÁLIS HULLADÉKSZENNYEZÉS

A város közigazgatási területén évek óta problémát jelent az illegális hulladéklerakók megjelenése. A lakosság egy része a szabályozott elhelyezés helyett a hulladékot, az építési törmelék, lomot a város elhagyott területein, vagy a városszéli utak mentén rakja le. Általános tapasztalat, hogy a város közelében található belterületi utak melletti árkok gyakran szemétklerakó helyekké válnak. A guberálók szétvágják a zsákokat, a zsákokban lévő szemetet pedig szétterítik a területen. Később ezekre a területekre a lakosok újabb és újabb hulladékot szállítanak ki, így a szemét egyre nagyobb területet foglal el.

Törökszentmiklós város területén így egyre gyakrabban megdöbbentő kép fogadja a lakosokat. A nem megfelelő hulladékkezelés, a rendezetlen, szétszórt hulladék látványa, melyet a bemutatott fényképfelvételek is szemléltetnek, tönkreteszi a táj eredeti szépségét, csökkenti a pihenés, kikapcsolódás teljes körű lehetőségét.

Évente átlagosan **380 tonna** hulladék kerül illegálisan közterületekre, erdőkbe, utcákra, terekre, zöldfelületekre. Ennek begyűjtése és elszállítása tetemes költséget jelent éves szinten. Annak ellenére történik mindez, hogy a lakosok évente egyszer igénybe vehetik a házhoz menő lomtalanítást, és a zöldhulladékot is havonta elszállítja a közszolgáltató a tavaszi és az őszi időszakban is, a hulladékudvar pedig díjmentesen vesz át többféle hulladékot.

Az illegális hulladék összegyűjtését időszakonként a tulajdonos – az önkormányzat – az eddigiekben megoldotta, de az utóbbi időben az illegálisan hulladéklerakás egyre nagyobb mértékben megjelent a városban. A teljes terület megfigyelésére, őrzésére sajnos nincs lehetőség. A mezőőrök, közterület felügyelők sűrűbben járőröznek a területen, de tettenérésre eddig ritkán került sor. A hulladék lerakását a környék beépíttelensége miatt a lakosok nem akadályozzák meg, nincs bejelentés a környezetszennyezésről.

2.1 NEURALGIKUS PONTOK

A városban vannak neuralgikus pontok, ahol újra és újra tapasztalható a szemét és zöldhulladék lerakása. Ezek olyan helyek, ahol kisebb a mozgás, és nincs annyira szem előtt. Leggyakrabban azok szabadulnak meg így a hulladéktól, akik a guberálásból, "lomizásból" élnek és az összegyűjtött hulladék átválogatása-szétbontása után a nem hasznosítható résztől kell, hogy megszabaduljanak, vagy nem rendelkeznek szerződéssel a hulladékszállítási szolgáltatásra, illetve a szükségesnél kisebb kukára fizetik a szemétszállítási díjat.

Illegális hulladéklerakó „telepek” a következőkben felsorolt helyeken alakultak ki:

- A focipálya mögötti füves-erdős területen több teherautónyi építési törmelék, betontörmelék van leborítva, szétterítve:

A Katolikus temetőnél lévő szelektív hulladékgyűjtőnél jelenleg egy napról-napra újraképződő szemétklerakó „működik”, ahol kommunális hulladék, építési anyagok hevernek mindenfelé:

A Honvéd és Kelet úton üres elhanyagolt telkek találhatók. A telkek is, de a közterületnek számító úton, folyamatosan óriási mennyiségű lom-és vegyes hulladék képződik, melyet az Önkormányzat térítés ellenében rendszeresen elszállít:

A volt Téglagyár körüli terület:

Gyakori illegális hulladéklerakó helyek:

- Ipari park környéke
- Szolnoki út
- Bartai út
- Arany János, Petőfi úti szelektív hulladékgyűjtő sziget
- Szerviz út
- Óballai felüljáró
- Vásárhelyi Pál út vége – Vörösmarty lejáró
- Szemere Bertalan út
- Szent István út - Batthyány úti sarok
- Dankó Pista utcai lakatlan ingatlan
- Teleki út
- Tenyősi út vége
- Béla Király út
- Zenész út
- Pázmány Péter út vége
- Babics Mihály úti vasúti átjáró környéke
- Szivárvány út

2.2 „A SZEMÉT SZEMETET VONZ” ELV

„A szemét szemetet vonz” elv lényege, hogy az illegálisan lerakott vegyes hulladékkal a lakosság rossz példát lát, és nem érez késztetést arra, hogy az általa „termelt” szemetet egy gyűjtőbe dobja.

Amennyiben nincs azonnali hulladékelszállítás egy illegális hulladéklerakóval kapcsolatban, akkor a szemét hatványozott számban kerül lerakásra.

2.3 KÖLTSÉGEK, RÁFORDÍTÁSOK

Általános tény, hogy az illegális hulladéklerakások felszámolásának **költségeit az aktuális önkormányzatok fizetik**, illetve járnak el, ha magánterületről érkezik a bejelentés. A

probléma abból fakad, hogy sokan egyszerűbbnek érzik kivinni a szemetüket, hulladékukat a határba, vagy egyszerűen egy félreeső mellékutcaba letenni.

Az Önkormányzat az elmúlt évek során több millió forintot fordított arra, hogy ezeket a lerakókat felszámolja, az illegális tevékenységet megszüntesse. Ezek a törekvések nem jártak sikerrel.

A felgyűlt hulladék elszállításával történő megszüntetés, felszámolás csak ideiglenes megoldást jelent, újra és újra megjelenik az illegális hulladék, melynek felszámolása folyamatosan visszatérő költséget jelent a városnak.

A közfoglalkoztatással kapcsolatos hulladékkezelési szolgáltatási havi költségeinek összesítése

Dátum	2016	2017	2018
	(Ft)	(Ft)	(Ft)
Hulladékelszállítás:			
Január	0	729 850	314 246
Február	0	68 590	274 513
Március	0	222 217	138 685
Április	608 990	425 031	337 082
Május	249 071	515 963	360 318
Június	216 827	355 770	305 209
Július	228 305	245 781	756 378
Augusztus	336 429	217 447	1 019 776
Szeptember	768 532	350 777	526 898
Október	634 228	335 605	411 267
November	502 898	319 080	908 427
December	1 753 561	823 126	0
Összesen:	5 298 843	4 609 236	5 352 799
Havi átlag:	588 760	384 103	486 618
Havi átlag/3év	486 494		
Személyi juttatások	31 190 252	31 802 803	25 563 846
Szolgáltatási kiadások	4 946 254	4 288 546	5 354 402

3. HULLADÉKKAL KAPCSOLATOS PROBLÉMÁK ELVI MEGOLDÁSAI

A város lassan lehetetlen helyzetbe sodródik. Mit lehet ebben a helyzetben tenni? Egyetlen megoldás kínálkozik, gyökeresen megváltoztatni a hulladékkezelés eddigi gyakorlatát.

A hulladékok jelentette probléma és az illegálisan képződő hulladék szoros összefüggéseket mutat, így a megoldásának két iránya lehetséges.

Az egyik az, hogy minimalizálni kell a keletkező kommunális hulladék mennyiségét, egyrészt újabb technológiák, lehetőségek alkalmazásával, illetve a hulladékkezelési szokások átalakításával.

A másik fő irány a hulladék nyersanyagként történő felhasználása lehet, tehát az újrahasznosítás, mely a szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságán alapul.

4. ILLEGÁLIS HULLADÉKLERAKÁS VISSZASZORÍTÁSÁNAK OPERATÍV LEHETŐSÉGEI

4.1 HULLADÉKGAZDÁLKODÁSSAL KAPCSOLATOS TÖRVÉNYEK, JOGSZABÁLYOK, RENDELETEK, BÍRSÁG

Megállapítható, hogy a hulladékgazdálkodás rendjét érintő büntető- és szabálysértési ügyek száma rendkívül csekély. A gyakorlatban jelentkező problémák nagyobb ügyszám indukálására adnának okot.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény alapján, aki közvetlenül vagy közvetve a környezet védelmét szolgáló előírást megszeg, illetve határértéket túllép, a jogsértő magatartás súlyához - így különösen az általa okozott környezetszennyezés, illetőleg környezetkárosítás mértékéhez, időtartamához és ismétlődéséhez - igazodó **környezetvédelmi bírságot** köteles fizetni.

A környezetvédelmi bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A környezetvédelmi bírság nem mentesít a büntetőjogi, a szabálysértési, továbbá a kártérítési felelősség, valamint a tevékenység korlátozására, felfüggesztésére, tiltására, illetőleg a megfelelő védekezés kialakítására, a természetes vagy korábbi környezet helyreállítására vonatkozó kötelezettség teljesítése alól.

A hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése alapján a bírság kiszabására a települési önkormányzat jegyzője jogosult, amennyiben:

- *az ingatlantulajdonos a települési hulladék gyűjtésére és átadására vonatkozó kötelezettségét megszegi, vagy
- *a települési hulladék kezelésére szervezett hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételét mellőzve jogellenes hulladék-elhelyezése történik, vagy
- *a települési hulladékot közterületen, illetve más ingatlanán hagyták el, vagy
- *az ingatlan tulajdonosa a szelektív gyűjtésére vonatkozó kötelezettségét megszegi

Bűncselekmény vagy környezetvédelmi szabálysértés kérdése:

A gyakorlatban gondot jelent a bűncselekmény és a környezetvédelmi szabálysértés elhatárolásának problémája.

Btk. szerinti bűncselekmény: (Rendőrségi hatáskör)

Minden olyan esetben, amikor olyan hulladékot helyeznek ki, amely alkalmas az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére bűncselekménynek minősül. Ha a rendőrség ilyen esetről tudomást szerez, büntető eljárást indít a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése miatt.

Környezetvédelmi szabálysértés (Járási hivatal hatásköre)

Ha „csak” a hulladék elhelyezése bizonyítható és a konkrét veszélyeztetés ténye nem, akkor csak szabálysértés állapítható meg.

A környezetvédelmi szabálysértés esetén négy elkövetési magatartást rendel büntetni a törvény:

1. aki a környezetvédelmi hatóság engedélyéhez vagy hozzájárulásához kötött tevékenységet engedély vagy hozzájárulás nélkül végez vagy végeztet,
2. aki a környezetvédelmi hatóság engedélyéhez vagy hozzájárulásához kötött tevékenységet az engedélytől, hozzájárulástól eltérő módon végez vagy végeztet,
3. aki a környezet elemeit a külön jogszabályban meghatározott módon terheli, illetve szennyezi,

4. aki az egyéb környezetvédelmi előírásokat más módon megszegi.

Feladat:

- *Keményebb és célirányosabb büntetéssel meg lehetne fékezni az illegális szemétkerakókat.*

4.2 HULLADÉKKOMMANDÓ” SZERVEZET LÉTREHOZÁSA

Az illegális szemétkelhelyezés visszaszorítása érdekében egy szervezett egységet a „hulladékcommandó” („zöldcommandó” „zöld felügyelők”) egyesületet tervezzük létrehozni, mely civil és hatósági szervezetek együttműködésén alapulna.

Célja a média bevonása révén a figyelem középpontjába helyezni az illegális hulladéklerakás témakörét, amely az adott helyi problémák megoldására, az elkövetők felderítésére, a lerakások megelőzésére irányulna.

Célszerű lenne egy nagyszabású médiakampány indítása, melynek keretében a lakosságot tájékoztatnánk a zugszemétkelhelyezéssel kapcsolatos intézkedésekről és ellenőrzésekről, a kiszabható magas bírságokról, illetve arról is, hogy Törökszentmiklóson évente kb. 5 millió forintba kerül a zugszemétkelhelyezése. Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy nincs kompromisszum, a hatóság emberei bárhol megjelenhetnek.

A résztvevők, és a programhoz csatlakozók:

- Törökszentmiklósi Polgármesteri Hivatal Hatósági osztálya,
- Közterület-felügyelők,
- Mezőőrök,
- Rendőrkapitányság,
- Polgárőrség
- Törökszentmiklósi Kommunális Szolgáltató Nonprofit Kft.
- Vadásztársaságok, vadőrök
- civil szervezetek, vállalkozások
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya
- Lakosság (bejelentés útján)

Ezen feladatokat végző munkatársak az illegális hulladéklerakás felderítésével, megakadályozásával és szankcionálásával kapcsolatos feladatokat látnának el. A csoport működésének és intézkedéseinek hatására jelentősen csökkenne az illegális hulladék lerakás.

Törökszentmiklós vonatkozásában a mezőőröknek, a közterület-felügyeletnek, a polgárőrségnek, a rendőrségnek, továbbá a jegyzőnek lehet nagy szerepe abban, hogy az illegális hulladéklerakás elkövetőjét felderítse, a jogellenes cselekmény elkövetése során tetten érje vagy a fenti rendelkezések figyelembe vétele mellett szigorú szankcióval sújtsa. Mindez alkalmas lehet arra, hogy mind az elkövetőt, mind egyéb más személyt elrettentsen a jogellenes magatartás ismételt, vagy jövőbeni folytatásától.

4.2.1 RENDŐRSÉG, POLGÁRŐRSÉG ÉS A KÖZTERÜLET-FELÜGYELŐK KÖZÖS JÁRŐRSZOLGÁLATA

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 248. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, aki arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen hulladékot elhelyez, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés egy évtől öt

évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt veszélyes hulladéokra követik el. Aki pedig a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy, vagy veszélyes hulladék esetén két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A Btk. szerint hulladék mindaz, amit a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény hulladéknak minősít, ha alkalmas az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére.

Rendőrség, polgárőrség és a közterület-felügyelők közös járőrszolgálatának megszervezése is sokat segíthetne a jogsértő cselekmények megszüntetésében, mivel a szemétklerakások előfordulási helyszíneinek száma, mind a hulladék mennyisége növekedő tendenciát mutat. A hatáskörök és a feladatok felosztásával a szervezet összehangolt, hatékony kontrollt gyakorolna a város kül - és belterületein. Hatására megugrana a felderített esetek száma, amely akár 50 %-os javulást is jelenthetne.

Rend ebben a kérdésben csak akkor lesz, ha a törvények szigorodnak, betarthatóak lesznek és néhány elkövetőt -miután elkobozták szállító járműveiket- felelősségre vonnak.
PI.:

- A leghatékonyabb megoldásnak az tűnik, hogy a szemétklerakók környezetét folyamatosan megfigyelik
- A tettenérések érdekében éjszakai, nappali, hétvégi közös járőrszolgálat szervezése.
- A rendőrkapitánysággal előre egyeztetett időpontban és helyszínen közös akciók megszervezése.

4.2.2 TECHNIKAI FELTÉTELEK, FELADATTERV

A speciális ún. technikai feltételekhez a következő eszközök beszerzése szükséges:

- térfigyelő rendszer bővítés
 - több db áthelyezhető mobil térfigyelő kamera
 - gépkocsiban használható menetkamera
 - éjjellátó készülék
- A közterület-felügyelőkn, a polgárőrökön és a rendőrségen túl szükség lenne minden **lakos figyelmére és a gyanús mozgások bejelentésére.** Célszerű lenne egy **mobilos alkalmazás vagy zöld szám kifejlesztése**, amellyel a lakosság jelezhetne a hatóságoknak, jelenthetné, hogy hol vannak a közterületen illegális hulladéklerakók, esetlegesen hol tapasztalt illegális lerakással kapcsolatos

szabálysértést. Kérjük a lakosokat, hogy jelentsék be, ha ilyen eseménynek lesznek szemtanúi. Vegyék a fáradtságot, és írják fel az autó rendszámát, valamint jelezzék az esetet a közterület-felügyelőnek, mert az illegális szemetelők tudatosan rombolják lakókönyezetünket, egészségügyi kockázatot jelentenek, és elcsúfítják a városképet.

- A hulladékkommandó tevékenységének hatékonyságát, és ezáltal Törökszentmiklós általános köztisztaságát nagymértékben fokozná a sikeres elfogás vagy felderítés esetén (amely helyszíni bírságot vagy feljelentést von maga után), az intézkedést végrehajtó felügyelők, a bizonyítékot szolgáltató bejelentők részére esetenként (Kb.) bruttó 30 000,- Ft-ig adható **érdekeltségi jutalom vagy ajándék kifizése**.
- Kihelyezésre kerülnének az illegális hulladéklerakást **tiltó táblák** a megszüntetett illegális lerakó pontok környezetében.

Feladatterv:

- A járőrözés úgy kerülné megszervezésre, hogy a felügyelői jelenlét **a kiemelten szemetes helyeken** az illegális hulladéklerakó helyek közvetlen környezetében, az oda vezető utcaszakaszokon gyakoribb legyen.
- A nem kívánt tevékenységek szankcionálása érdekében a Közterület-felügyelők más társhatóságokkal, Rendőrséggel, Polgárőrséggel **átfogó délutáni, éjszakai, hétvégi ellenőrzéseket, járőrözéseket tartanának** ezen közterületek fokozott ellenőrzése céljából.

Az alkalmanként szolgálatot ellátó 1 fő közterület-felügyelő mellett 1 fő rendőr esetenként 1 fő Polgárőr is szolgálatot láthatna el ugyanezen időszakban.

A szolgálat megkezdése előtt a résztvevők közös eligazításon vennének részt a Törökszentmiklósi Rendőrkapitányságon. Az eligazítás során felhívnák a figyelmet a szolgálatellátás mikéntjére és az esetleges speciális feladatokra.

A nyomozáshoz tartozna, hogy kikérdezik a környékelieket, kiket láttak arra jární, kik fordulnak meg azon a területen rendszeresen. A nyomozó munkával többnyire sikerülhetne felszámolni a kisebb telepeket, de a nagyobbak komoly szervezést igényelnek.

A hulladékkommandó első körben felszólítja a szemetelőt a jogkövető magatartásra, és kötelezi arra, takarítsa fel az érintett területet. Az összeszedett hulladékról mérlegelési jegyet kell a bemutatni, amely igazolja, hogy a hulladék a hulladéklerakóba került.

Ha néhány szemetelőt megbüntetnének, valószínűleg hamarosan híre menne, és akkor talán az emberek jobban meggondolnák, hogy érdemes-e a hivatalos szemétlerakón kívülre hordani a szemetet.

A rendszeres, rendőrséggel közösen végrehajtott ellenőrzéseknek érzékelhető visszatartó hatása van. Mindenképpen javulna a helyzet a közös járőrözések és igazoltatások hatására.

Szükséges a fokozott ellenőrzések fenntartása, esetenként akciószerűen nagyobb létszámú erők adott helyszínekre koncentrálásával.

Akkor lesz rend, ha majd lesz büntetés, ha lesz tilalom, figyelmeztetés, bírság, és az eredményeket széles körben elhíreszteljük.

4.2.3 „VÁLJ TE IS ZÖLD HELYSZÍNELŐVÉ!” KAMPÁNY

„Válj te is zöld helyszínelővé!” kampány meghirdetése, melyben olyan lakosok, fiatalok jelentkezését váránk, akik aktívan bekapcsolódnának a zöld felügyelők környezet- és természetvédelmi munkájába.

Éreztetni kell a lakossággal a hulladék megelőzésben rájuk (is) háruló felelősséget.

A Hulladékkommando

TAGFELVÉTELT HIRDET!

Ha úgy érzed szeretnél tenni a környezet védelméért.

**Akkor köztünk a helyed!
A tagság önkéntes, kötelezettségek nincsenek!**

**Jelentkezz a
hulladékkommando@gmail.com email
címen**

TAGFELVÉTEL FOLYAMATOS

**Ne habozz légy zöld aktivista!
VÁRUNK!**

**ITT ÉRDEKLŐDHETSZ RÓLUNK: Facebook oldalunk:
<https://www.facebook.com/hulladékkommando>**

4.3 TÉRFIGYELŐ RENDSZER

A kamerarendszer célja az állampolgárok biztonságérzetének növelése, a jogsértések visszaszorítása, a közrend és közbiztonság, valamint a közterületek rendjének fenntartása mellett a bűnmegelőzés, a bűnüldöző szervek tevékenységének segítése.

Az illegálisan lerakott szemét átvizsgálása során talált személyes adatok sok esetben nem elégségesek ahhoz, hogy feljelentést lehessen tenni, a leghatékonyabb a tettenérés, amely nagyon nehéz. **A megfelelő technikai paraméterekkel ellátott kamera azonban olyan felvételeket szolgáltat, amely alapján a feljelentés megtehető, illetve beállítástól függően azonnali képtovábbításra is alkalmas, amelynek segítségével a tettenérés is megtörténhet.**

A térfigyelő rendszerek telepítésének eredménye nem csak a tettenérésben, elfogásban nyilvánulhat meg, hanem a jogsértések számának csökkenésében, **visszatartó hatásában** is. Ezen kívül a szabálysértések és bűncselekmények felderítésében is fontos szerepet tölt be, és a lakosság biztonságérzetét is növeli.

Saját felderítéshez képest a kamerarendszer tízszer hatékonyabbnak bizonyul nagyvárosi viszonylatban.

A közterületi térfigyelő kamerarendszer üzemeltetésének elsődleges célja:

- a) az általános közbiztonság növelése,
- aa) a lakosság biztonságérzetének növelése,
- ab) a felderíthetőség miatt a jogellenes magatartás visszaszorítása,
- b) a közterület önkormányzati rendeletben meghatározott rendjének biztosítása,
- c) a közterületen található vagyon megóvása.

A készített felvétel a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt indult eljárásban, az elkövetett jogsértés miatt indított közigazgatási hatósági eljárásban, az elvégzett felügyelői intézkedés jogszerűségének megállapítására irányuló közigazgatási hatósági eljárásban, továbbá a felvételen szereplő személy által, jogainak gyakorlása érdekében indított eljárásban használható fel.

A térfigyelő rendszer csökkenti a lopás, rablás, vandalizmus okozta károkat is. De a szerepe azonban jóval több, mint nyomon követni és rögzíteni egy adott térben végbemenő eseményeket. Elrettentésül is szolgálnak: a kamerákat látva a szabálysértő úgy dönt, jobb odébbállni. Jóval egyszerűbb megelőzni a bűncselekményt, mint felszámolni a következményeit.

4.3.1 TÉRFIGYELŐ KAMERARENDSZER BŐVÍTÉSE

A közterületen elhelyezett térfigyelő kamera által készített felvételeken beazonosítható azon gépjármű rendszáma, amelyikből a hulladékot kipakolták.

Ha térfigyelő szolgálatot ellátó közterület-felügyelők, rendőrök észlelik, hogy illegális hulladékot helyeztek el, akkor az ismeretlen elkövető kilétének, érkezési- és távozási útvonalának meghatározása érdekében visszaellenőrzésre kerülhetnek a cselekményt megelőző időszakban rögzített kamerafelvételek. Ha egy helyszínen rendszeres az illegális szemétkerakás, akkor a kamera kihelyezése segíthet azonosítani az elkövetőket.

Minden helyszínen meg kell vizsgálni a technikai lehetőségét annak, hogy milyen kamerát tudunk oda telepíteni. Akár mobil vadkamerát ideiglenesen, vagy térfigyelő kamera látókörében kell elhelyezni ezeket a pontokat.

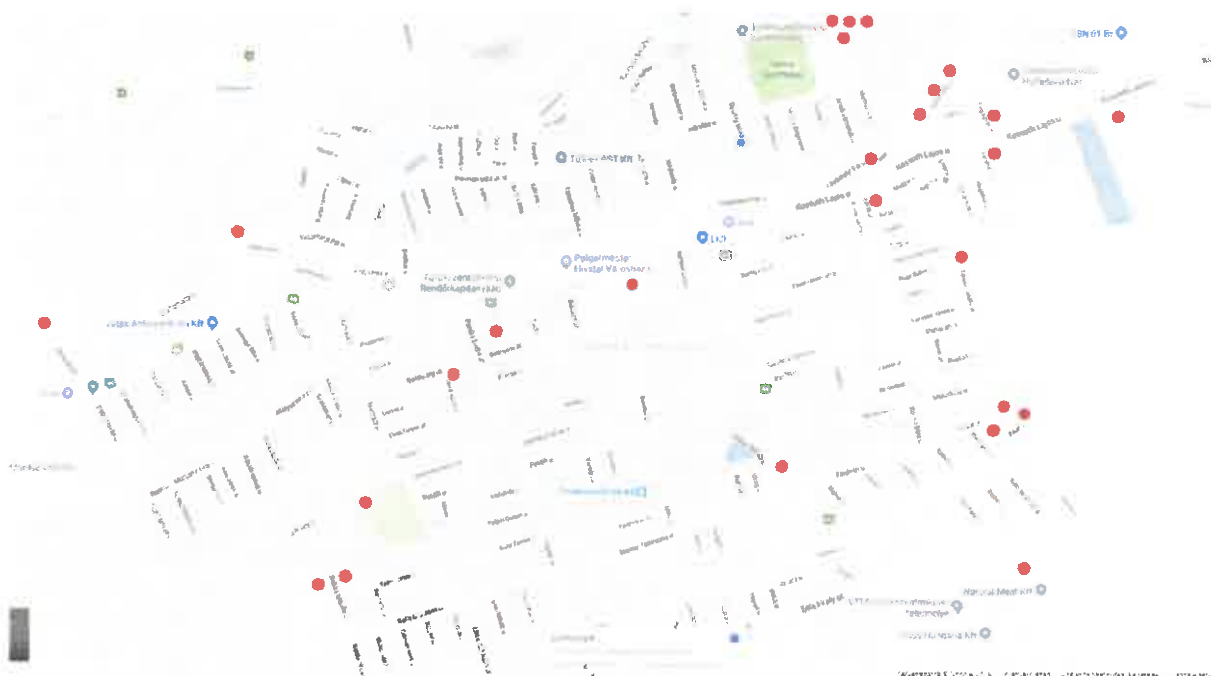

4.3.1.1 Térfigyelő kamerarák számának növelése

- A megnövekedett szabálysértések száma miatt a **térfigyelő kamerarendszer bővítése** indokolt és szükségszerű lenne. A fentiek alapján javaslat a Képviselő-testület részére, hogy kerüljenek megvásárlásra további, a forgalom monitorozására alkalmas kamerák.

Az ismeretlen elkövető kilétének, érkezési- és távozási útvonalának meghatározása érdekében visszaellenőrzésre kerülhetnek a cselekményt megelőző időszakban rögzített kamerafelvételek.

- A jelenlegi kamerák helyének, azok beállítási szögének felülvizsgálata, továbbá a már nem indokolt megfigyelésre felállított kamerák átcsoportosítása szükséges. A jelenlegi kamerából több kamera kellene, hogy átkerüljön másik helyszínre, mert a jelenlegi helyen már nem indokolt a létük.
- Több térfigyelő kamera a városban elhelyezett szelektív hulladékgyűjtő pontokat is figyelhetné, így az illegális szemétlarakók is könnyen tetten érhetők lennének.
- Az alábbi képen a városban ismétlődő jelleggel jelentkező illegális hulladéklerakó helyek kerültek megjelölésre. Ezen pontok megközelítésére lehetőséget biztosító utak, térfigyelő kamerával történő megfigyelése lenne szükséges.

4.3.1.2 Mobil kamerák, vadkamerák kihelyezése

- A hulladék felderítés kapcsán, az illegális lerakóhelyekre ideiglenesen kihelyezett **mobil kamerák, vadkamerák** nagymértékben segíthetnék a szabálysértések felderítését, melyek nagy előnye a könnyű áthelyezhetőségben rejlik. A rejtett, éjjellátó, mobil megfigyelő kamerarendszer mozgásra induló felvétellel működik, nem igényel vezetékes hálózat kiépítését. Akár okostelefonon, tableten is elérhetők a kamerák képei.

A vadkamerák nemcsak vadászatra, hanem különféle biztonsági célokra is jól használhatóak. Mivel nem rögzítenek folyamatosan felvételt, hanem csak mozgásaktivációra kapcsolnak be, ezért alacsony az áramfelvételük (akár elemről is használhatóak).

Az olcsóbb vadkamerák csak helyben, memóriakártyára rögzítik a felvételt, a komolyabbak SMS-ben, emailben riasztást tudnak küldeni ha mozgásaktiváció történik.

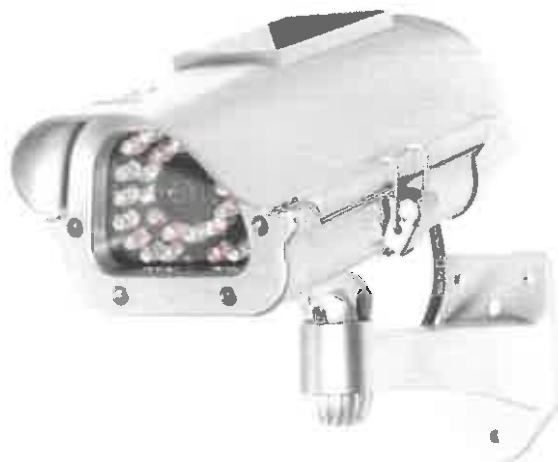
A 15 méter hatótávolságú, nagy teljesítményű infravörös vaku megbízhatóan bevilágítja a terepet még éjszaka és rossz látási viszonyok között is - ennek

köszönhetően készít az eszköz kiváló minőségű fekete-fehér felvételeket szürkületben, illetve a legmélyebb éjjeli sötétségben is. Ha például egy helyszínen rendszeres az illegális szemétkerakás, akkor a kamera kihelyezése segíthet azonosítani az elkövetőket.

4.3.1.3 Álkamerák használata

- Az álkamerák felszerelésére annak visszatartó hatása miatt lenne szükség, továbbá mert az illegális hulladéklerakó helyek többsége külső területen van, ahol munkánkat nem segíti térfigyelő kamera.

4.3.1.4. Autós menetrögzítő kamerák

- Az autós menetrögzítő kamerák tiszta és jól látható képeket, felvételeket készíthetnének a rendszámtábláról, útburkolati jelekről, közlekedési-, és utcanev táblákról anélkül, hogy bármilyen fontos részlet elveszítenének. Ez alapján a tényfeltárás nagymértékben egyszerűsödhet.

A fedélzeti kamerák egyik legfontosabb újítása, hogy nemcsak menetközben rögzítik, hogy mi történik az úton. A kamera mozgásérzékelő segítségével a parkoló autóban automatikusan bekapcsol, így álló helyzetben is rögzíti az eseményeket. Az ilyen felvétel egy vitatott helyzetből adódóan bizonyítékként felhasználható. A bizonyító erő annál erősebb, minél több információ is tárolva van a felvételen kívül (GPS-adatok, időpont, saját sebességünk).

4.4 TILTÓ TÁBLÁK

Mindenképpen fontos az elkövetők, szabálysértők jogellenes magatartástól való elrettentése is, esetleges szankciók kilátásba helyezésével.

- A képekkel kombinált „Szeméttlerakás hatóságilag tilos!” táblák jóval hatásosabbak az információközlésben, és hatásuk komoly visszatartó erővel bír. A lakosság

tájékoztatása érdekében az illegális hulladék lerakását tiltó, figyelemfelhívó táblák elhelyezése kiemelten fontos feladat.

- Hatékonyak bizonyulnak a tiszta környezet megőrzésére felhívó táblák. Még hatásosabb, ha rögtön megjelenik a legális lerakóhelyek címe, az odajutást segítő térkép, a nyitva tartás és a legális hulladék elhelyezés várható költsége is.

- Ha felszámolásra kerülne egy-egy szeméttelp, oda figyelmeztető tábla elhelyezése lenne indokolt, továbbá a felszámolt illegális szeméttelvek rendszeresen ellenőrzése, ezzel megakadályozva az újabb szemétkerakók kialakulását.

4.5 KÖTELEZŐ KÖZSZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELÉRE KÖTELEZÉS

4.5.1 LAKOSSÁG KÖZSZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELÉRE KÖTELEZÉSE

A településen a hulladékszállítás közel sem 100%-os lefedettségű.

A hulladékról szóló törvény viszont kimondja a hulladék elszállításának kötelező igénybevételét: a település közigazgatási belterületén lévő valamennyi ingatlan tulajdonosa, kezelője vagy használója függetlenül attól, hogy a tulajdonos természetes, vagy jogi személy az ingatlanán keletkező települési szilárd hulladék gyűjtéséről és annak a begyűjtésére feljogosított és engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek történő átadásáról köteles gondoskodni.

A települési szilárd hulladékkal és szelektív hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló 10/2015. (V.4.) rendelet alapján az ingatlanhasználó a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásához szükséges feltételeket a közszolgáltató részére biztosítja, és a közszolgáltatást igénybe veszi, kivéve:

- a beépítetlen telek tulajdonosát,
- a lakatlan lakás tulajdonosát,
- azon gazdálkodó szervezeteket, amelyek székhelyén, illetve telephelyén már van magánszemély által megkötött, érvényes közszolgáltatási szerződés és a jegyzőtől, mint kereskedelmi hatóságtól olyan igazolást szerez be, amellyel igazolja, hogy a tevékenységéből nem származik hulladék.

Fizetési kötelezettség, bírság:

A hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII. 21.) Korm. Rendelet 2. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője bírság kiszabására jogosult, amennyiben az ingatlan tulajdonos a települési hulladék gyűjtésére és átadására vonatkozó kötelezettségét megszegi, vagy a települési hulladék kezelésére szervezett hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételét mellőzve jogellenes hulladék-elhelyezés történik, vagy a települési hulladékot közterületen, illetve más ingatlanán hagyták el.

A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló 14/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelet alapján „A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki a kötelező közszolgáltatást nem veszi igénybe.”

Feladatterv:

- **A személyszállítási szerződésre való kötelezés a közszolgáltatási szerződéssel nem rendelkező ingatlanhasználók esetében.**
Meg kell kezdeni a Törökszentmiklóson megkötött hulladékszállítási szerződések ellenőrzését. Célunk felderíteni azt, hogy mely ingatlanok nem rendelkeznek hulladék-elszállítási szerződéssel és kötelezni az ingatlanok tulajdonosait vagy használóit a szerződések megkötésére, továbbá a hulladék gyűjtésére.

- **A teljes lakosság szabványos gyűjtőedényzettel történő ellátásának megoldása.**

4.5.2 GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK SZEMÉTSZÁLLÍTÁSI SZERZŐDÉSRE VALÓ KÖTELEZÉSE

A szervezett szemétszállítás igénybevétele most csak a lakosság számára kötelező, a vállalatok maguk dönthetik el, kire bízák a hulladékkezelést. A jelenlegi rendszer azért is népszerű, mivel így kevés ellenőrzéssel, költségkímélő módon is el lehet tüntetni a hulladékot.

A 2012. évi CLXXXV. törvény a gazdálkodó szervezeteknek is kötelezően előírta a hulladék kezelését a vegyesen gyűjtött települési szilárd (háztartási hulladékhoz hasonló) hulladékaik tekintetében (EWC 20 03 01).

*„39. § (1) * Az ingatlanhasználó az általa használt ingatlan területén képződő települési hulladékot elkülönítetten gyűjti, és azt - e törvényben meghatározott kivételekkel - a közszolgáltatónak átadja.*

*(3) * A gazdálkodó szervezet ingatlanhasználó a háztartási hulladékhoz hasonló hulladék részét képező elkülönítetten gyűjtött hulladék kezeléséről a 31. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint gondoskodik.*

*31. § (1) * A hulladékbirtokos gondoskodik a hulladék kezeléséről.*

*(2) * A hulladékbirtokos a hulladék kezeléséről*

a) az általa üzemeltetett hulladékkezelő létesítményben vagy berendezéssel végzett előkezelő, hasznosító vagy ártalmatlanító eljárás,

b) a hulladék hulladékkezelőnek történő átadása,

c) a hulladék szállítónak történő átadása,

d) a hulladék gyűjtőnek történő átadása,

e) a hulladék közvetítőnek történő átadása,

f) a hulladék kereskedőnek történő átadása,

g) a hulladék közszolgáltatónak történő átadása - ideértve a hulladék hulladékgyűjtő ponton vagy hulladékgyűjtő udvarban történő átadásának esetét is -, vagy

h) a hulladék átvételi helyen, illetve az átvételre kötelezettnek történő átadása útján gondoskodik.

*(2a) * Ha a hulladék kezeléséről a hulladékbirtokos a (2) bekezdés b)-h) pontja szerint gondoskodik, a kezelésre vonatkozó kötelezettség akkor tekinthető teljesítettnek, ha a hulladék a gyűjtő, a kereskedő, a hulladékkezelő vagy a közszolgáltató birtokába került. A közszolgáltató által történő birtokbavétellel a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladék a Koordináló szerv tulajdonába kerül.”*

Ez a kötelezettség kizárólag a vegyesen gyűjtött hulladéokra vonatkozik, az elkülönítetten, szelektíven gyűjtött hulladékfrakciók (pl. papír, fém, műanyag, üveg) esetén a gazdálkodó szervezet egyéb módon is gondoskodhat a hulladék megfelelő kezeléséről.

A települési szilárd hulladékkal és szelektív hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló 10/2015. (V.01.) számú önkormányzati rendelet 5. § (4) bekezdése alapján a „gazdálkodó szervezet a keletkezett egyéb települési hulladékainak elszállításához a helyi közszolgáltató szolgáltatását köteles igénybe venni.”

Kivéve: 3. § (1) bekezdés:

„azon gazdálkodó szervezeteket, amelyek székhelyén, illetve telephelyén már van magánszemély által megkötött, érvényes közszolgáltatási szerződés és a jegyzőtől, mint kereskedelmi hatóságtól olyan igazolást szerez be, amellyel igazolja, hogy a tevékenységéből nem származik hulladék.”

Az alábbi képeken illegálisan lerakott hulladék látható. A hulladék összetétele és mennyisége kizárja a háztartásban történő keletkezését, és ipari feldolgozásból eredő származásra enged következtetni. Ez a típusú illegális személtelhelyezés folyamatosan visszatérő probléma.

(A képeken liszt csomagolóanyaga, kukorica fémdoboza, élelmiszerek csomagolóanyaga látható. Feltételezés: pizzéria, étterem)

Feladatterv:

- *A gazdálkodó szervezetekre is szükséges kiterjeszteni a hulladékkezelési közszolgáltatás kötelező igénybevételének kötelezettségét. A változtatás hatására a lakóövezetekben működő nagy mennyiségű hulladékot termelő gazdasági társaságok sem tudnak illegális úton megszabadulni a szeméttől.*
- *Helyi rendeletben kell előírni a gazdálkodók, a termelők és a szolgáltatók részére a működésük során keletkező hulladékkal kapcsolatos kötelezettségeket.*
- *Folyamatosan ellenőrizni szükséges, hogy a vállalkozások hulladékszállítási szerződése összhangban áll-e a megtermelt hulladékkal.*

4.6 SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS

4.6.1 SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS FEJLESZTÉSE

A hulladékhasznosítás komplex tevékenységének egyik eszköze az ún. szelektív gyűjtés, amely a szilárd települési hulladékok mennyiségének csökkentésére ökológiai szempontból a legmegfelelőbb eljárás.

A háztartásokban heti szinten átlagosan 80 liter hulladék keletkezik. Amennyiben a szelektív gyűjtés fejlődne, a vegyes hulladék mennyisége háztartásonként kevesebb lenne, melynek következtében az illegális hulladék mennyisége is hasonló arányában csökkenhetne.

A cél: A szelektív hulladékgyűjtés eredményességének, hatékonyságának növelése, ezáltal a szilárd hulladék csökkentése.

Hangsúlyoznom szükséges, hogy mennyire fontos a szelektív hulladékgyűjtés bevezetésében, sikeres működésében a lakosság gondolkodásmódjának megváltoztatása, amelyet csak hosszú, sokéves propagandamunkával lehet elérni.

4.6.2 SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTŐ SZIGETEK

A gyűjtősziget kis helyigényű, jól bevált módszer sűrűn lakott területeken, továbbá kisebb az idő-és munkaerőigénye, hisz utóválogatásra csak kevésbé van szükség. A gyűjtőszigetek leghatásosabbak a lakótelepeken és egyéb forgalmas területeken, üzletek, közintézmények, lakótömbök közelében.

A kialakított lerakók közül azonban több helyen nem az edényzetbe, hanem mellé rakják a szemetet és sok esetben nemcsak a megjelölt típusokat, hanem kommunális és zöld hulladékot is. Sokan nyilvános kukának, legális szemétkukának nézik ezeket, és zsákszám hordják oda a hulladékokat. Ennek következtében egyes szigetek körül illegális szemétkukák alakultak ki.

Katolikus temetőnél lévő szelektív hulladékgyűjtő sziget:

Problémamegoldó lehetőségek:

- Szelektív hulladék gyűjtő szigetek naponta több alkalommal történő megfigyelése.

- Az elhelyezhető hulladékok körének, a lerakás szabályainak táblával történő jelölése, melyet a „Szigorúan megfigyelt terület” vagy „Kamerával megfigyelt terület” tábla egészítene ki.

A szelektív hulladékgyűjtő szigeteken a legfontosabb 3 hulladékfrakció (papír, műanyag, üveg) konténerekben történő gyűjtésének visszaállítása. (Jelenleg van ahol csak papírhulladék gyűjtésére van lehetőség, ezért itt zsákszámra vannak elhelyezve PET palackokat tartalmazó zsákok. (Pl: Hermann Ottó úti gyűjtősziget)

- Leginkább a gyűjtőedények társasházaknál történő elhelyezésével lenne növelhető a szelektíven gyűjtött hulladék mennyisége, ezáltal a kommunális hulladék csökkenne. Jelenleg a lakótelepeken található szelektív hulladékgyűjtő konténerek nem elégségesek a keletkező szelektív hulladék gyűjtésére, melyre lakossági megkeresések is érkeztek. (pl.: Fáy Ltp.)
- A lakosság számára szükséges a **részletes és gyakori tájékoztatás a szelektív hulladékgyűjtésről**, hiszen még mutatkoznak hiányosságok, problémák, félreértések a rendszer használatát és fontosságát illetően.

PAPÍR Tiszta újságpapír, könyv, műanyagpapír, csomagolóanyag, kartondoboz, írólap, doboz (tárgyaló)	A KARTONDOBÓZOKAT MINDIG HAJTSUK ÖSSZE!	STOP NE: élelmiszer maradványokat és egyéb szennyeződéseket tartalmazó papírt, használt szövetet és szőnyeget, műanyag, porcelán, májat
MŰANYAG Asztali és üdítős PET palack, frögtelt háztartási flakon (pl. samponos, habfürdős), tiszta műanyag zacskó és fólia, tejtermékek műanyag doboza	A PALACKOKAT, FLAKONOKAT MINDIG LAPISUK ÖSSZE!	STOP NE: műanyag, üveg, papír vagy egyéb anyagból készült, szennyezett hulladék, hungorok, CD, élelmiszer, dekoratív tárgyak, stb.
FEHÉR ÜVEG Tiszta, üdítős italok és egyéb, a háztartásban már feleslegessé vált színezetlen üveg – betöltés, parfümös, stb.	AZ ÜVEGET MOSSUK EL, A FÉM ÉS MŰANYAG ZÁRÓKUPAKOT TÁVOLÍTSUK EL!	STOP NE: színes üveg, vegyszeres üveg, tükör, ablaküveg, v. anyakelet, szemüveg, nagyító, fémszálas üveg, kerámia, porcelán, bronz
SZÍNES ÜVEG Színes (zöld, barna, sárga) italok, betöltés, parfümös, konzerves üveg	AZ ÜVEGET MOSSUK EL, A FÉM ÉS MŰANYAG ZÁRÓKUPAKOT TÁVOLÍTSUK EL!	STOP NE: fehér üveg, vegyszeres üveg, tükör, ablaküveg, szőlő, te, szemüveg, nagyító, fémszálas üveg, kerámia, porcelán, bronz
FÉM Fémdobozok (üdítős, sörös, konzervek, stb.) és háztartási fémhulladékok (pl. műanyagdoboz, stb.)	A KUTYA- ÉS MACSKAELEDELES DOBOZOKAT CSAK ELMOSVA DOBJUK BE!	STOP NE: nem fém, nagy ártalmú fémhulladékot, porcelán, kerámia, műanyag, stb.

4.6.3 ALUMÍNIUM CSOMAGOLÓANYAGOK VISSZAVÁLTÁSA

A szelektív gyűjtés fontosságának vizsgálata során megállapítható, hogy a legfontosabbnak a PET palackok majd a papír az üveg és fémdoboz tekinthető. A nálunk fejlettebb országokban az alumíniumból készült sörös és üdítőitalos dobozok visszavételét mindenütt megoldották.

A Sörszövetség tagjai a környezetvédelem érdekében tett törekvéseik jegyében egy alumínium dobozok visszagyűjtését megcélzó megoldás létrehozásáról döntöttek, melynek működtetésére a Returpack Kft-t kérték fel. A cég megtervezte, felállította és jelenleg is sikeresen működteti az alu-italdobozokat visszaváltó automatákat. A hulladékokat a bedobást követően összepréseli az automata, így az 4-5 ezer palack tárolására lesz alkalmas ürítésenként.

“Pénzt a dobozért” elv rendszer nagy előnye, hogy nem csupán begyűjti az aludobozokat, hanem fizet is érte: pár forintos (átlagosan 2 Ft-os) visszaváltási díjjal ösztönzi a lakosságot. (A dobozok után járó 2 forint jelenleg az adott áruházban levásárolható)

- *Javaslom, hogy a város egy adott pontján egy önkormányzati tulajdonú ingatlanon teremtsük meg a feltételeit egy alumínium italos doboz visszaváltó automata működtetésének.*

4.6.4 HULLADÉKUDVAR

Ismerős jelenségnek tűnhet főleg lomtalánításokat követően, a kukák mellett található értékes anyagoktól lerabolt, veszélyes összetevőket tartalmazó elektronikai és elektromos berendezés maradványok tömege. Meg kell akadályozni, hogy ezek árokparton, erdőszélen kössenek ki, avatatlan kezek által szétszedve, súlyosan szennyezve a talajt, a bennük lévő nehézfémektől és egyéb veszélyes kemikáliáktól.

A fő cél az lenne, hogy a háztartásokban feleslegessé vált, üzemképtelen elektronikai berendezések környezetet védő módon kerüljenek elhelyezésre.

A településünk a hulladékszigetes gyűjtési módot kombinálja a házhoz menő gyűjtőjáráttal, de a hulladékudvar megoldását igen kevesen használják jelenleg. A szelektív vagy veszélyes hulladék csökkentésében sarkalatos pont az ingyenes lakossági hulladékudvar.

Megállapítható, hogy sokan azért nem gyűjtik külön a veszélyes hulladékot vagy a szelektíven gyűjthető háztartási hulladékot, mert nem tudják, hogy a városi hulladékudvarban már van lehetőség ezek elhelyezésére, leadására.

A hulladékudvarok hatékonysága a megközelíthetőség függvényében is alakul. A törökszentmiklósi hulladékudvar viszont a város keleti részén, a lakosság számára hozzáférhetetlen helyen található.

A hulladékudvaron történő elhelyezés további akadályozó tényezői:

- nehéz megközelíthetőség
- pontatlan információk a weboldalon
- sokak számára ismeretlen az adott telephely
- (Cím: 5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos út)
- az átvett hulladékok körének tisztázatlansága

**Törökszentmiklósi hulladékudvar
(Elérhetőség: 5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos út)**

A háztartásokban sok veszélyesnek számító hulladék is képződik, amelyeket tilos a szeméthyűjtőbe dobni, ugyanakkor elszállításuk gondot okoz:

- megfelelő szállító jármű (gépkocsi, utánfutó, kisteherautó) hiánya, amellyel a nagyobb mennyiségű hulladékot kiszállítanák*
- fel-lepakolás nehézségei az idősebb generációnak*

Feladatterv:

- *A lakosság informálása a Hulladékudvar tevékenységéről, a leadható hulladék köréről*
- *A lakoságnál keletkező veszélyes hulladékok folyamatos leadásának biztosítása a hulladékgyűjtő udvar népszerűsítésével, hulladékudvarba történő elszállítás járatszervezéssel.*
- *A hulladékudvaron leadható hulladék körének bővítése. Pl.: téglá, biológiailag lebomló hulladék*

4.7 TÖRÖKSZENTMIKLÓSI KOMMUNÁLIS SZOLGÁLTATÓ NONPROFIT KFT.

A város településtisztasági feladatait az Önkormányzattal közösen megkötött szerződés értelmében a Törökszentmiklósi Kommunális Szolgáltató Nonprofit Kft. látja el. A Szolgáltató az Önkormányzat 100%-os tulajdonában levő gazdálkodó szervezet.

Feladatok:

- Ha csak esetleg több a háztartási hulladék, a hulladékot a tárolóedény mellé a közszolgáltatótól vásárolt, jelzéssel ellátott zsákban lehetne kihelyezni. A jelzett zsák ára tartalmazná a többlethulladék elszállításának, kezelésének és ártalmatlanításának árát.
- Ha tartósan több hulladék képződik egy adott ingatlanon, akkor nagyobb űrtartalmú hulladékgyűjtő edényzet igénybevételére történő felszólítás, egyedi hulladékszállítás és díjszabás megítélése javasolt.
- Hulladékszállítási napokon ellenőrizni szükséges a lakossági partnereket, hogy felmérjék: a kirakott edény nagysága megfelelő-e, illetve van-e egyáltalán hulladék szállítási szerződése az adott ingatlanak.
- a településen keletkezett inert hulladékot (építési, bontási hulladék) egyedi megrendelés alapján a Kétpói hulladéklerakóba kerülnek elszállításra. A rendkívül magas konténerdíjak, elszállítási díjak felülvizsgálata, azok csökkentésére tett kezdeményezések szükségesek.
- Az emberek többsége sajnos nem tudja, hogy miért is van szükség a különböző anyagok szelektív gyűjtésére és abban sem biztos, hogy mit hová is kellene tennie. A lakosság széles rétegei számára elérhetővé kell tenni azokat az ismereteket, amelyek elegendőek a hulladékkezelés és szelektív hulladékgyűjtés jelentőségének felismerésére. Aki rendelkezik ezekkel az ismeretekkel, az sokkal nagyobb valószínűséggel vállalja magára az anyagfajtánként történő gyűjtés fáradtságát, és hajlandó aktívan is tenni a környezet megóvásáért.

4.8 KÖZTÉRI HULLADÉKGYŰJTŐ EDÉNYZET

A közterület tisztaságának megóvását a város közterületein 166 db 30 liter űrtartalmú köztéri hulladékgyűjtő edényzet biztosítja.

- A kihelyezett edényzeten túl, további edényzet kihelyezése indokolt a város központi részeként értelmezett területein.
- A település tisztaságának javítása érdekében a közterületeken a hulladékgyűjtő edények kihelyezése mellett a meglévők edények helyének felülvizsgálata szükséges.

A Kossuth úton a Gimnázium és a volt Tavasz Abc közötti járdaszakaszon egyáltalán nincs hulladékgyűjtő edényzet kihelyezve:

4.9 KONTÉNERES HULLADÉKGYŰJTŐ PONTOK KIALAKÍTÁSÁNAK KÉRDÉSE

A településről kivezető utak, illegális hulladéklerakó helyek, szelektív hulladékgyűjtő szigetek mentén az illegális lerakások megakadályozása céljából a gyűjtőkonténerek kihelyezésének és rendszeres ürítésének hátránya, hogy nem ösztönöz sem a vegyes hulladékgyűjtésre, sem a szelektálási hajlandóságra.

4.10 ZÖLDHULLADÉK

4.10.1 LEBOMLÓ EMBLÉMÁS ZSÁKOK

Tavaszi és őszi metszéskor, kertrendezéskor, elhanyagolt kertek tisztításakor jelentős mennyiségű kerti zöldhulladék keletkezik.

A közszolgáltatónál gyűjtési alkalmanként a zöldhulladék gyűjtéséhez szükséges biológiailag lebomló alapanyagú emblémás zsákból 1 darab átvehető. Az efeletti zsákmennyiséget többletszolgáltatásként térítés ellenében értékesíti a szolgáltató.

Ez kis mennyiségű zöld hulladék elszállítására tökéletes megoldást nyújtana, de jóval nagyobb mennyiségű hulladék képződik.

További probléma, a zsákok nehéz beszerezhetősége. A zsákok kizárólag a Kommunális szolgáltató telephelyén vehetők át, ami nehezen beszerezhető a lakosság számára. (távolság, korlátozott nyitva tartás, hétfégi zárvatartás)

Javaslat:

- Az ingyenesen biztosított 10 darab zsák számának emelése.
- Több átvévo pont biztosítása. Pl.: Piac, Kertész úti ABC, Önkormányzati intézmények

4.10.2 LAKOSSÁGI KOMPOSZTÁLÁSI PROGRAM

Ősszel a kerti hulladékok részaránya meghaladja az összes biohulladék 70%-át.

A térfogatsúly 0,3 t/m³ körüli. A kerti hulladék 55-60 kg/fő/év.

A zöldhulladék ahelyett, hogy a hulladékba keveredne vagy elégetnék, komposztálás útján is csökkenthetné a kommunális hulladék mennyiségét. A szerves hulladék kommunális hulladékba kerülő jelentős része komposztálással hasznos anyaggá alakítható.

Nem csak az önkormányzat, hanem a lakosok érdeke is, hogy a biohulladékkal kapcsolatos többletköltség csökkenjen.

Az önkormányzatok számára több lehetőség kínálkozik arra, hogyan valósítják meg a biohulladék külön gyűjtését és kezelését. Kisebb – főleg kertes, családi házakból álló településszerkezet esetében a házi komposztálás propagálása ajánlott, míg nagyobb – főleg zárt házsorok, lakótelepi - épületegyüttesek esetén a központi gyűjtést követően a telephelyi komposztálást lehet ajánlani. A választott megoldástól függően a felmerülő költségek eltérőek és más az információtömeg is, amit a lakosokhoz el kell juttatni, velük meg kell érteni.

Javaslat:

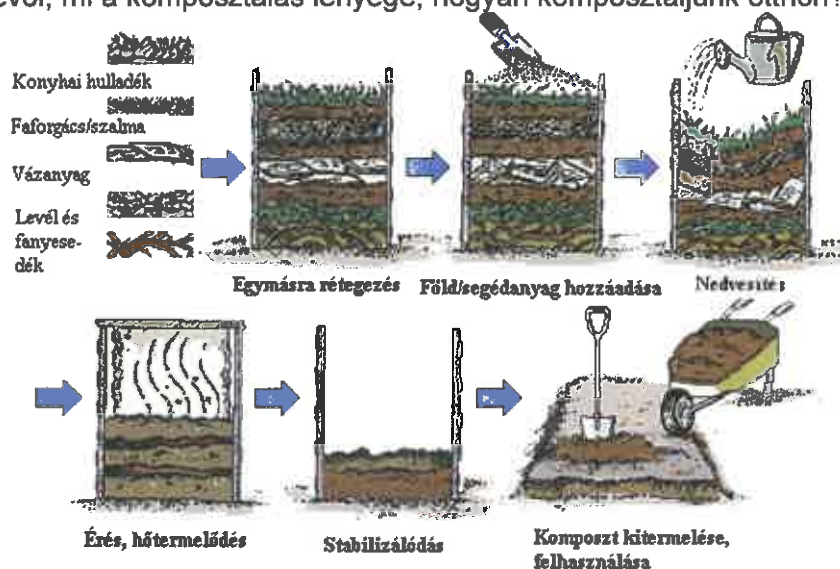
- Az Önkormányzat a városban elszállítandó és ártalmatlanítandó hulladék mennyiségének csökkentésére a zöldhulladék helyben történő hasznosításával a városban lakók részére meghirdethetné a **házi komposztálási programot**.

A programban bárki részt vehetne, aki a később kidolgozott jelentkezési feltételeknek megfelelne. Az akcióban résztvevőknek az Önkormányzat térítésmentesen 1 db zárt komposztáló ládát, a komposztáláshoz szükséges tájékoztató anyagokat biztosítana.

A komposztálás ezen módja ideális azoknak a települési önkormányzatoknak ahol a kertek házak számának aránya magas. Ezáltal nem lenne szükség nagy kapacitású gyűjtőedények beszerzésére, megtakarításra kerülhetne a biológiailag lebomló hulladékból összetevődő illegális hulladéklerakók felszámolásának költsége, és jelentősen csökkenne az összegyűjtött kommunális hulladék mennyisége. Ezzel együtt csökkenne a hulladék elszállítására és hulladéklerakókban történő megsemmisítésére áldozott összeg.

A szelektív gyűjtéshez meg kell nyerni partnerül a lakosokat, ehhez pedig információk szükségesek, pl. mit jelent a bomló szervesanyag-tartalom, melyek a biohulladék összetevői, mi a komposztálás lényege, hogyan komposztáljunk otthon?

4.10.3 KOMPOSZTÁLÓ TELEP KÉRDÉSE

A komposzt előállítás és felhasználása redukálja a hulladékártalmatlanítási költségeket, csökkenti a lerakóhely igényt, emeli a talaj humusztartalmát. A komposztáló telepeken a folyamat irányítása több beavatkozást igényel, ehhez a telephely kialakítását és a szükséges berendezéseket biztosítani kell.

A kiválasztott gépeknek – a markolónak, az aprítónak és a rostálóberendezésnek – műszakilag úgy kell egymáshoz illeszkedniük, hogy a rendszer láncolata harmonikus, összehangolt munkamenetet szavatoljon. A komposztot a garantált beltartalmi értékek biztosíthatósága érdekében szükség szerint aprítják, osztályozással műanyag-, üveg- és

fém tartalmától megtisztítják, valamint egyéb tápanyagokkal dúsítják.

A gépek, berendezések kiválasztásának egyik fontos feltétele az, hogy milyen nagyságú területigénye van a technológiának. A szabadtéri komposztáláshoz terület szükséges, ahová a mobil gépeket telepítik és ahol a szerves hulladékot prizmába rakják.

Komposztüzem helyének kijelölésekor figyelembe kell venni a várható környezeti hatásokat:

- telepítési távolságot (anaerob folyamatok bűzkibocsátása miatt);
- csurgalékvíz elvezetése;
- az érlelő terület talajvédelme.

Komposztüzem létesítésekor az alábbi létesítmény-egységeket kell kialakítani:

- odavezető közutak a bejövő és kimenő szállításra, kerítés kapuval,
- mérleg,
- belső üzemi tárolótér, tároló hely, ürítőhely,
- szükség szerint a hulladékot előkezelő és előkészítő gépek, berendezések, hulladékot feldolgozó gépek, berendezések,
- szükség szerint a kész komposztot utókezelő-gépek, berendezések, kisegítő üzemek,
- nagy kézi munkaerőigény,
- érlelési folyamat körülményes kézbentarthatósága,
- kiszolgáló létesítmények (energia, szennyvíz), adminisztratív és szociális létesítmények.

A nagy begyűjtőhelyeken, ahol nagyobb települések zöldhulladékának komposztálása történik, a központi komposztáló berendezések gazdasági kockázatot jelentenek, mert a szerves zöldhulladékok magas szállítási költségei miatt ezen berendezések gazdaságtalanul dolgoz(hat)nak. A zöldhulladék csekély sűrűsége miatt (kb. 0,2 t/m³) a szállítási hatékonyság ennek megfelelően alacsony.

A mezőgazdasági kihelyezéssel kapcsolatos előírások:

- a kihelyezés területéről talajtani vizsgálat, szakvélemény, a felhasználó kultúrát figyelembe vevő agrárhasznosítási terv készítése,
- időszakos jelentések összeállításának kötelezettsége,
- talaj-és talajvízvizsgálatok elvégzése, éves értékelések összeállítása,
- kihelyezéseket megelőző, ám legalább féléves gyakorisággal elvégzett anyagvizsgálatok, az eredmények talajvédelmi hatósághoz való benyújtása,
- a kihelyezésre érvényes évszaki, növénykultúra-, terület-, művelési ág-jellegű tilalmak, korlátok fennállása,

4.10.4 VÁROS ZÖLDFELÜLETÉNEK RENDBEN TARTÁSA

A város belterületén több helyen található kisebb mennyiségben lerakott illegális hulladékok. Pl.: Útszélien eldobott, elszórt szemét, nagyobb részben útkereszteződéseken a lakosok által önkényesen „kijelölt” szeméthyűjtő helyeken.

A közterület tisztántartása, az itt végzett szemétszedés napi szintű feladatokat ró az önkormányzatra, amely közcélú foglalkoztatás keretei között valósul meg.

A zöldfelületek karbantartása során képződő zöldhulladék fekete zsákokban kerül összegyűjtésre, amely olykor nem kerül azonnal összegyűjtésre, ezzel előnytelenül befolyásolva a városban élők környezetminőség és a kedvező városkép megítélését.

Javaslat:

- *A fekete zsákok helyett zöldhulladék gyűjtő zsákok használatát javaslom a zöldhulladék gyűjtéshez, és a tevékenység befejezését követően a zöldhulladékgyűjtő zsákok azonnali elszállítását.*

Az elhanyagoltabb közterületek járdaszakaszait gazok és bokorcsevények övezik, ami sokakat a náluk lévő szemétfélék könnyelmű eldobálására indukál.

- *Fontos, hogy nem csak a szemét időszakos összeszedése a megoldás, hanem a környezet megtisztítása a gáztól. A jövőben javasolnám az önkormányzati tulajdonban álló területek fokozott gazmentesítését, kaszálását, amely a lakosság közérzetének, a pozitívan városképi megítélés elengedhetetlen feltétele.*

4.11 ÉPÍTÉSI-BONTÁSI HULLADÉK

Egyre több a városban az építés, felújítás; és az ezzel együtt járó bontás jelzi a hazai növekvő életszínvonalat, de sajnos ez a hulladék mennyiségének növekedését is jelenti.

Gyakori például a lakásfelújítások során keletkező kisebb-nagyobb építési hulladék szeméttárolók melletti elhelyezése, ami szintén nem engedélyezett.

Az építési-bontási hulladékok kezelésük után alkalmasak lennének területfeltöltésre, rekultivációra, útépitésekhez, ipari létesítmények alépítményeihez, tájrendezéshez attól függően, hogy a kezelésük milyen tulajdonságú anyagokat eredményezett.

Az építési-bontási hulladékok kezelése mellett meg kellene oldani a begyűjtést, a tárolást, a kezelést és a felhasználást és ezek engedélyezését.

Lehetőségek:

- *Építési-bontási újrahasznosítási központ koncepciójának kidolgozása a „Koller” telepen. Inert hulladéklerakó engedélyeztetése: Célszerű lenne olyan hulladékgyűjtő udvar létesítése, amely kifejezetten az építési és a bontási hulladékok kezelésére és az összegyűjtött, illegálisan lerakott bontási hulladékok gyűjtésére szakosodott.*

A „sok kicsi, sokra megy” elv érvényesülésével, a családi házak bontása során keletkezett kisebb mennyiségű szelektív hulladék beszállítására, elhelyezésére is meg lehetne teremteni a feltételeket.

- *Építési - bontási hulladékok folyamatos hasznosítása, új felhasználási területek felkutatása, értékesítés.*

Egy hulladékgyűjtő szigettől 200 m-re lévő ingatlanon lakásszigetelési felújítás zajlott. Az építési hulladék a sziget mellé került elhelyezésre:

5. SZEGREGÁLT TERÜLETEK

Hosszú hónapok (évek) óta szemetes ingatlanok, illegális szemétlarakatok képe fogadja a Debrecen felől Törökszentmiklóstra érkezőket. A látvány – kiegészítve a roskadozó, gazos házakkal – lehangoló a helyieknek, turistáknak egyaránt.

Ezen a szegregált területen a bűncselekmények és a bűnelkövetők száma magas. Az adatok alapján ezek egy része a megélhetési bűnözés körébe esik. A térségben lakók közlekedési ismeretei hiányosak, a közvilágítás és a közművek hiánya a bűnöző, illegális viselkedést segíti elő.

A hivatalos lomtalanítások kísérőjelensége a szegregált területen lakók által történő lomizás. A lomizó kiválogatja, kiszedi, ami neki kell, minden mást szétlógat, szertdobál, összetör. A szeméthegek jobbára a lomisok hátrahagyott készleteiből álltak, melyet lovaskocsival, pónifogattal, pótkocsival, furgonnal gyűjtenek, szállítanak, akár megrendelésre is.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 14. § (1) bekezdése alapján: Hulladékot csak hulladékgazdálkodási engedély birtokában vagy nyilvántartásba vétel alapján lehet szállítani.

A területen lakók nagy aránya nem rendelkezik hulladékszállítási szerződéssel, vagy ha igen, akkor nincs gyűjtőedénye, vagy ezek megléte esetén sem gyűjti a hulladékot.

A hulladékról szóló törvény viszont kimondja a hulladék elszállításának kötelező igénybevételét.

Sajnos vannak olyan ingatlanok, ahol a tulajdonos nem fog szerződést kötni a Közszolgáltatóval, akiket szociális helyzetük, életvitelük miatt bírsággal sem lehet „rávenni” a szerződéskötésre. 1000 ilyen ingatlanhasználó lehet a városban. Meglehetősen nagy szám és arány ahhoz, hogy ennyi embernek a szemete ne kerüljön be a rendezett hulladékgyűjtésbe, hanem ide-oda széthordják.

Javaslat:

- *Javaslom a szociális támogatások juttatásához (fatámogatás, lakásfenntartási támogatás, egyéb támogatások) feltételeként megadni a hulladékszállítási szerződés meglétét, a hulladékgyűjtő edényzet meglétének igazolását (nyilvántartás a szolgáltatónál, helyszíni ellenőrzés), a háztartásokban történő hulladékgyűjtés teljesítését (számlák teljesítésének igazolása).*
- *A szociálisan rászorulóknak részére kedvezmények, támogatási lehetőségek megítélése is szükséges lehet:*
 - *szállítási díj mérséklése,*
 - *a szociálisan rászoruló háztartások számára támogatás nyújtása a hulladékgyűjtő edény vásárlásához, melyet a szociális keretből lehetne finanszírozni.*

5.1 „JOBB KÖZBIZTONSÁG” ÉS „NAGYOBB KÖZTISZTASÁG” TÉRFIGYELŐ KAMERÁKKAL

A lakókörnyezet jobbá tételére vonatkozó igényfelméréseknél a „jobb közbiztonság” és „nagyobb köztisztaság” válaszlehetőségeket a szegregátumban élő válaszadók nagy százaléka kiválasztotta, vagyis elmondható, hogy a közösségben egyértelmű igény mutatkozik ezen két területen a helyzet változtatására.

A fejlesztéseket és a helyi lakosságot védő ipari kamerarendszer kiépítése a legnagyobb problémaként jelentkező deviáns viselkedést vissza tudja szorítani, így ezek megvalósítása a területen nélkülözhetetlen.

5.2 HELYBELI VEZETŐK

Az itt élők felemelkedésének egyik alapköve, hogy az életvitelükhöz a szükséges információkat megkapják. A helybeli vezetők a területen egyben rendfenntartóként is működhetnének, és az alábbiakban segíthetnék a Hivatalt és a területen élőket:

- egyes ügyekhez illetve ügytípusokhoz kapcsolódó tényfeltárás,
- kapcsolattartás az ügyfelekkel illetve közösségekkel,
- tanácsadás,
- szociális munka,
- kapcsolatfelvétel és kommunikáció valamely konfliktusban, jogsértésben érintett felekkel, ideértve a hatóságokat.

5.3 SZEMLÉLETFORMÁLÁS KULTURÁLIS PROGRAMOK SEGÍTSÉGÉVEL

Az akcióterületen élőket kulturális programok segítségével kellene bevonni a közösségi munkába, mely rendszeres sporttevékenység kíséretében elősegítené a közösségen belül az ifjúság fejlődését, valamint a társadalmi eseményekbe való bekapcsolódást.

A lakosság környezettudatos magatartásának ösztönzése a tervezett szemléletformáló akciók, előadások segítségével valósulna meg, mely teret biztosítana emellett arra is, hogy a lakosság megismerje a háztartási, kommunális hulladék mennyiségének csökkentésére vonatkozó lehetőségeket és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát.

Az önkormányzati projekt keretében az alábbi tematikus család/ közösségi rendezvények kerülhetnének megrendezésre:

- Családi nap: csapatvetélkedők, koncertek, táncház
- Kerékpáros nap: ügyességi verseny, közlekedési ismeretek oktatása, baleseti bemutató
- Egészséges életmód nap: Levegő-víz-talajszennyezés
- Környezettudatosági nap: nagytakarítás az Önkormányzat bevonásával az adott területeken
- Sportnap: futball torna, sportágválasztó
- Hírességek napja: az akcióterületen született, illetve más szociális hátrányos közegeből érkező hírességek meghívása: pozitív minta közvetítése Pl.: Caramell
- Lurkók napja: szabadtéri játszóház

Az új létesítmények használatát nem csak lehetővé kell tenni a célközönség számára, hanem valamilyen módon meg is kell „tanítani” azok megfelelő használatát, amely szintén a hosszú távú fenntarthatóságot szolgálja.

A felemelkedésük egyetlen útja, ha egyenrangú félként kezeljük őket a kötelességek és jogok terén is.

5.4 TISZTA UDVAR, RENDES HÁZ ELISMERŐ CÍM ADOMÁNYOZÁSA A SZEGREGÁLT VÁROSRESZBEN

A cél, hogy közvetlen környezetünk, környezetük, ezáltal a város tisztább, élhetőbb, otthonosabb legyen, s az itt lakók személyes felelősséget érezzenek környezetük állapotáért. Nagyban hozzájárul a városkép építéséhez, a tiszta és rendezett Törökszentmiklósról alkotott kép erősítéséhez ez a mozgalom.

A pályázat során egyenlő esélyt kell adni a különböző adottságú városrészeknek, elismerni és értékelni kell azon ingatlan tulajdonosoknak illetve használóknak a törekvéseit, akik gondozzák és rendben tartják ingatlanukat, és az ingatlanuk előtti közterületet. A tapasztalatok szerint ugyanis, ha a szomszéd falán ott van a tábla, akkor a környéken élők is jobban csinosítják a környezetüket.

A tenni akarás és a jelenlegi állapotból való elmozdulás vágya sokakban megfogalmazódik. A Tiszta udvar, rendes ház elismerő címet a szegregált városrészben egyedi feltételekhez kötve lenne érdemes létrehozni. Ez az adott városrész telekkarbantartási, hulladékkezelési szabályainak betartására ösztönözné a lakosokat.

Az elbírálás során bíráló bizottság bevonásával a következőket értékelnénk:

- A kert és az udvar gondozottsága, tisztasága, rendezettsége, szomszédokat nem zavaró elhelyezése.
- Környezettudatos szemlélet érvényesülése (csapadékvíz hasznosítás, szennyvízkezelés, hulladékgyűjtés),
- A háziállatokról való gondoskodás, szomszédokat nem zavaró, szabályszerű tartásuk körülményei.

-A közterületen és az udvaron tárolt járművek és eszközök rendezett, a szomszédokat nem zavaró, szabályszerű elhelyezése.

A pályázat nyertese emléktáblát, pénznyereményt kapna.

6. LAKOSSÁG SZEMLÉLETFORMÁLÁSA

A kérdéskör gyakorlati jelentősége az, hogy az érintett települések lakossága nem juthat elegendő információhoz a település környezeti állapotát érintő valós problémákról, holott a környezetről szóló információ közérdekű adatnak minősül. Amennyiben hiányzik a település problémáit részletesen bemutató program, az információhiány következtében az ott lakók nem értesülhetnek a környezetüket érintő gondokról, veszélyekről. Ami azt idézi elő, hogy az állampolgárok nem lesznek tisztában az őket e területen illető jogaikkal kapcsolatban, illetve a velük szemben elvárt kötelezettségek teljesítése sem várható el így.

A cél a média bevonásával

- a figyelmet felhívni az illegális hulladéklerakás veszélyeire
- az adott helyi problémák megoldására,
- az elkövetők felderítése,
- a lerakások megelőzése.

Feladatterv:

- *Lakosság informálása a hulladék legális elszállításával kapcsolatban: környezetet szennyező hulladék biztonságos elhelyezése akkor biztosított, ha az engedéllyel rendelkező kezelőkhöz jut el.*
- *Támogatni kell a környezettudatos életvitelt, a fenntartható fejlődés eszméjét és gyakorlatát bemutató közlemények, reklámok, műsorok előállítását és terjesztését. A szemlélet formálás feltétele, hogy az állampolgárok tájékozottak legyenek a környezetük állapotáról, a hulladékgazdálkodás fontosságáról.*
- *Fokozni kell a civil szervezetek, zöldmozgalmak kultúrákövetítő és közösségfejlesztő intézmények támogatását a hulladékgazdálkodási célok elérése érdekében.*

Példák:

- Nyereményjáték indítása 2019-ben a szabályos hulladékgyűjtés városi népszerűsítésére, amely a törökszentmiklósi lakosság felvilágosítását célozná meg. A program célja a nyereményjátékkal: megszerezze a lakosság széles körének támogatását, minimalizálja a rendszerrel szembeni fenntartásokat, aktivizálja a lakosság széles tömegeit annak érdekében, hogy a gyűjtés lehetőségeivel ténylegesen éljenek, és a szelektív kukákba ne kerüljön kommunális hulladék.
- "TE IS SZELEKTÍV VAGY?" címmel internetes játék hirdetése a településen működő általános iskolás felső tagozatos, és középiskolai diákok számára.
- Olyan akciók szervezése, mint például a „Föld Órája Kihívás” keretében szervezett csoportos, egész településre kiterjedő, kollektív szemétszedés, takarítási nap. Éves nagytakarítási program meghirdetése során nagyobb űrtartalmú konténerek kihelyezésével nagyobb mennyiségű hulladék összegyűjthető lenne. (a legszorgalmasabb, legeredményesebb munkát végző iskolák, csapatok ajándékozása)
- A nevelést, a tudatformálást már óvodás korban kell elkezdni. Óvodásoknak környezeti neveléssel kapcsolatos programok, ajándékok, mesekönyvek, játékok biztosítása: Pl: "Kukatündér társasjáték", Mesekönyv a hulladékgyűjtésről.

- „Kisokos” füzeteket terjesztése a lakosság körében.
- Díjazni azokat az iskolásokat, akik a város tudatos, környezeti-nevelési programjában aktívan közreműködnek. Iskolásoknak ötletpályázatok hirdetése, pályázatok jutalmazása.
- Környezetvédelemmel foglalkozó rendezvények szervezése. Ezekbe több fiatal bevonása annak érdekében, hogy a felnövekvő generációk már ne dobáljanak szét akárhol, akármit, hanem rendeltetésszerű helyükre tegyék a hulladékokat.

7. ÖSSZEFOGLALÁS

Közös érdekünk és jogos elvárásunk, hogy tiszta környezetben éljünk. Fogjunk össze e cél érdekében, mutassunk példát gyermekeinknek és a lakókörnyezetünkben élőknek!

A sikerhez nagyban hozzájárna az önkormányzat tevékeny részvétele és támogatása, az, hogy a városvezetés környezetünk védelmét, tisztaságát, annak megóvását mindannyiunk közös ügyének tekintse, ezért segítse és erősítse a környezettudatos szemlélet kialakítását.

Kiemelten fontos az illegális lerakók felszámolása, azok létrejöttének megelőzése, illetve egy olyan kezdeményezés, összefogás, program, cél, jelzőrendszer kialakítása, amellyel hatékonyan hozzájárulhatunk csökkenésükhöz.

Kérem, hogy mindannyian, egyéni felelősségünk tudatában működjünk együtt annak érdekében, hogy tisztább, szebb környezetben tudjunk élni!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az előterjesztési javaslat megtárgyalását, elfogadását.

Kérem, hogy véleményemet, javaslataimat ne kritikaként, hanem jobbító szándékú észrevételként kezeljék. A témakör és a dokumentumok áttanulmányozását követően kijelenthetem, hogy a tervezés során alapos, komoly munkát végeztem.

7.1. KÖLTSÉGTERVEZÉS

A Polgármesteri Hivatal szakembereiből álló stratégiai munkacsoport közreműködésével az elérendő célok ismeretében meghatározásra kerültek az illegális hulladék keletkezésének, megszüntetésének operatív lehetőségeit szolgáló célkitűzések és feladatok. A célok megvalósításához szükséges rövid- és középtávon megvalósítható elemek előzetes költségtervét az alábbi táblázat tartalmazza:

FELADATTERV, LEHETŐSÉGEK	FELELŐSÖK	TERVEZETT ÜTEMTERV	KÖLTSÉG eFt
Keményebb és célirányosabb büntetéssel meg kell fékezni az illegális szemétlarakokat.	Jegyző Hatósági osztály	folyamatos	-
„Hulladékkommandó” szervezet létrehozása (Ösztönzés)	Hatósági osztály	2019. I. negyedév	1.000
Térfigyelő kamerarendszer bővítése 15 db térfigyelő kamera beszerzése	Hatósági osztály Műszaki osztály	2019. II.-III. negyedév	4.500
4 db mobil kamera beszerzése	Környezetvédelmi üi. Mezőőrök	2019. II. negyedév	350
10 db álkamera beszerzése	Hatósági osztály Műszaki osztály	2019. II.-III. negyedév	50
Jelenlegi kamerák beállítási szögének felülvizsgálata	Közterület-felügyelet	2019. I. negyedév	-
Érdekeltségi jutalom vagy ajándék kitűzése a bizonyítékkal szolgáló bejelentőnek, és a felderítést végző hatóságnak	Jegyző	2019. II.-III. negyedév	500
Illegális hulladéklerakást tiltó, tájékoztató táblák és tartószerkezet	Hatósági osztály Műszaki osztály	2019. II. negyedév	300
Szemétszállítási szerződésre való kötelezés a közszolgáltatási szerződéssel nem rendelkező ingatlanhasználók esetében	Jegyző Hatósági osztály Kommunális Sz. Kft.	2019. I.-III. negyedév	-
- A gazdálkodó szervezetekre is szükséges kiterjeszteni a közszolgáltatás kötelező igénybevételét. - Helyi rendeletben kell előírni a	Jegyző Kommunális Sz. Kft	2019. II.	

FELADATTERV, LEHETŐSÉGEK	FELELŐSÖK	TERVEZETT ÜTEMTERV	KÖLTSÉG eFt
gazdálkodók, a termelők és a szolgáltatók részére a működésük során keletkező hulladékkal kapcsolatos kötelezettségeket.	Környezetvédelmi üi.	negyedév	
• A hulladék hasznosítást és újrafeldolgozást ösztönözni kell. • Szelektív gyűjtőedények társasházaknál történő bővítése. • A lakosság számára szükséges a részletes és gyakori tájékoztatás a szelektív hulladékgyűjtésről. • A lakosság informálása a Hulladékudvar tevékenységéről, a leadható hulladék köréről • Inert (építési) hulladéki konténerdíjak, elszállítási díjak felülvizsgálata, azon csökkentésére tett kezdeményezések.	Kommunális Sz. Kft.	2019. II. negyedév	-
• Több átvévi pont biztosítása. Pl.: Piac, Kertész úti ABC • Ingyenesen biztosított zöld zsák számának növelése	Kommunális Sz. Kft.	2019. I. negyedév	1.000
Éves nagytakarítási program meghirdetése (Illegális hulladék Start pályázat terhére)	Műszaki osztály Környezetvédelmi üi. Kommunális Sz. Kft.	2019. II. negyedév	300
Házi komposztálási program: Komposztáló láda beszerzés (60 db*25000)	Környezetvédelmi üi. Műszaki osztály Kommunális Sz. Kft.	2019. II. negyedév	1.500
Közmunka program által a zöldfelület karbantartásához emblémás zöld zsák biztosítása (Illegális hulladék Start pályázat terhére)	Műszaki osztály Kommunális Sz. Kft.	2019. I. negyedév	Saját költségvetést nem terheli.
A szociális támogatások juttatásához (fatámogatás, lakásfenntartási támogatás, egyéb támogatások) feltételeként megadni a hulladékelszállítási szerződés meglétét, a hulladékgyűjtő edényzet meglétének igazolását, a háztartásokban történő hulladékgyűjtést.	Jegyző (rendelet módosítás)	2019. II. negyedév	-
A szociálisan rászorulóknak részére kedvezmények, támogatási lehetőségek megítélése is szükséges: - szállítási díj mérséklése - a szociálisan rászoruló háztartások számára támogatás nyújtása a hulladékgyűjtő edény vásárlásához (Szociális támogatás terhére) (20.000 eft.)	Kommunális Sz. Kft. Jegyző	2019. II. negyedév	Saját költségvetést nem terheli
Tiszta udvar, rendes ház elismerő cím adományozása a szegregált városrészben	Környezetvédelmi üi.	2019. I. negyedév	350
Lakosság szemléletformálása • Lakosság informálása a hulladék legális elszállításával kapcsolatban • Támogatni kell a környezettudatos életvitelt, a fenntartható fejlődés eszméjét és gyakorlatát bemutató közlemények, reklámok, műsorok előállítását és terjesztését	Jegyző Polgármester Környezetvédelmi üi. Kommunális Sz. Kft. Kabinet	2019. I. negyedév	2.000

MELLÉKLET: TÖRVÉNYEK, RENDELETEK:

Törvények

- 1995. évi LIII. törvény A környezet védelmének általános szabályairól
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
- 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről
- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről

Kormányrendeletek

- 64/2008. (III.28.) Korm. rendelet a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól
- 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló
- 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról
- 310/2013. (VIII.16.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról
- 317/2013. (VIII.28.) Korm. rendelet a közszolgáltató kiválasztásáról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésről
- 385/2014. (XII. 31.) Kormányrendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről
- 439/2012. (XII.29.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről
- 442/2012. (XII.29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről
- 445/2012. (XII.29.) Korm. rendelet az elem- és akkumulátorhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről

Miniszeri rendeletek

- 1/1986. (II.21.) ÉVM-EüM rendelet a köztisztasággal és a települési szilárd hulladékkal összefüggő tevékenységekről
- 15/2003. (XI. 7.) KvVM rendelet a területi hulladékgazdálkodási tervekről
- 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet a biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről
- 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól
- 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről
- 72/2013. (IV.3.) VM rendelet a hulladékjegyzékről

Törökszentmiklós helyi rendeletek:

- 10/ 2015. (V.01.) számú Önkormányzati rendelete a települési szilárd hulladékkal és szelektív hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról.
- 35/2004. (IX.17.) a közterület rendjéről, a zöldterület fenntartásáról és az állattartás szabályairól módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szöveg
- 37/2015. (XII.18.) a „Tiszta udvar, rendes ház ... év” elismerő cím alapításáról és adományozásáról
- 14/2015. (V.29.) a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló önkormányzati rendelet